

Aktiv Skøyteklubb

Skøytemagasin

Sesongen 2021-2022

ASK-jenta som skrev seg inn i idrettshistorien

Skøytemuseet –
Et mekka for skøyteelskere

Har Allan skumle planer?

Frogner Stadion -
På historisk grunn

Mitt LM-minne

Kortbanesatsing mot OL i 2026

Tunge tider for veteranene

ASK 2021- 2022

Tekst: Snorre Kverndokk

Aktiv Skøyteklubb ble stiftet i 2001. Klubben har sine røtter i Arbeidernes Skøyteklubb som ble stiftet allerede i 1924, noe som betyr at vi feirer 100 år om et par år. Dette ser vi fram til å feire på egen skøytebane da nye Valle Hovin skal åpne sesongen 2023-24. Første spadetak tas denne vinteren. De siste sesongene har vi vært gjester på Frogner stadion hvor vi har et godt samarbeid med våre venner i vest, Oslo Skøyteklub (OSK), men både for skøytesporten i Oslo og for rekruttering til klubben, vil det være et stort løft å få Valle Hovin som skøytebane igjen.

ASK er uløselig forbundet med Knut "Kupper'n" Johannesen, klubbens mest kjente løper gjennom tidene. Knut var også vår siste seniorverdensmester på skøyter fram til i fjor. Da fikk klubben en ny verdensmester, nemlig Ragne Wiklund på 1500 meter, noe vi er utrolig stolte av. Både Ragne og Allan Dahl Johansson har etablert seg i verdenstoppen på skøyter. Begge er unge løpere med flere år foran seg hvis de ønsker det, og vi gleder oss til å se dem i aksjon i OL i Beijing og VM på hjemmebane denne sesongen.

ASK har også gjort seg bemerket utenfor skøytebanen det siste året da to av våre markante medlemmer har gått inn i viktige administrative stillinger i Idretts-Norge. Nils Einar Aas måtte fratse som leder av klubben da han fikk stillingen som generalsekretær i Idrettsforbundet, mens Petter Andersen forhåpentligvis klarer å kombinere rollen som trener med å være sports- og utviklingssjef i Skøyteforbundet. Disse føyer seg inn i rekken av viktige verv som ASK-medlemmer har hatt i norsk idrett de siste årene - både som president i Skøyteforbundet (Rune Gerhardsen), og som president i Norges idrettsforbund (Børre Rognlien).

Klubben tilbyr et miljø for skøyteløpere, med aktiviteter som spenner fra skøyteskolen for de minste til veteranløpere (se egen oversikt). På Frogner stadion har vi to aldersinndelte treningsgrupper som begge er et samarbeid mellom OSK og ASK. Disse følges opp av et solid treningsapparat.

Nå ser vi fram til Landsmesterskapet, og ASK stiller med mange løpere til LM på Frogner Stadion i år. De fleste av disse trener i juniorgruppa under ledelse av Petter Andersen, men noen trener også i aldersgruppa hvor Carl Erik Sando og Arild Nebb Ervik er trenere. Dessverre har ikke forholdene for hurtigløp på skøyter i Oslo vært veldig gode de siste årene, og de fleste av våre løpere over en viss alder, som satser på skøyter, har derfor valgt å bosette seg på Hamar eller i Stavanger.

I tillegg til hurtigløp på skøyter har ASK også flere gode kortbaneløpere. Norges Skøyteforbund satser på kortbane og har dannet et utviklingslag. Både Eirik Andersen, Tinius Alme og Linus Risnes er med her, og alle disse går Star Class-løp rundt i Europa.

På grunn av pandemien de siste to årene har vi vært redde for frafall blant våre løpere, noe som har vært tilfelle for flere idretter. Heldigvis har vi klart oss bra selv om det nok var lite motiverende for våre yngre løpere og veteraner å ikke kunne gå løp i fjorårs-sesongen. Denne sesongen er mulighetene større, og ASK kunne arrangere sitt første løp på to år da ASK Cupen gikk av stabelen 8. januar. Økonomien vår er også avhengig av et åpent Norge da de største inntektene kommer fra dugnader på konserter. La oss håpe at kultur-Norge også åpner for fullt snart, slik at vi igjen kan stille opp når sommer-Norge hungre etter festivaler og konserter.

Til slutt bør det nevnes at ASK ikke kunne fungert i den form klubben gjør i dag, uten alle våre aktive medlemmer som stiller opp som funksjonærer, deltar på dugnader, eller støtter oss på annen måte, for eksempel gjennom ASK Liga-Team. De har gjennom flere år har støttet klubben med bidrag til våre lovende løpere.

Styret i ASK sesongen

2021-2022

Leder: Snorre Kverndokk
Sportslig leder: Berit Sofie Wiklund
Kasserer: Pål Gulliksen
Arrangementsansvarlig: Henning Hagelund
Skøyteskole- og breddeansvarlig: Emilie Njøs
PR- og kommunikasjonsansvarlig : Monika Risnes.
Assosiert medlem: Nils Einar Aas

Bilde: Juniorgruppa som skal gå LM. Her er det løpere både fra ASK og OSK.
Foto: Snorre Kverndokk

Leder

Aktiv Skøyteklubbs magasin 21/22

Tekst: Snorre Kverndokk

Vi er glade for igjen å ønske velkommen til et landsmesterskap (LM) i Oslo, og også for å presentere et nytt Skøytemagasin. Sist Aktiv Skøyteklubb arrangerte LM, var i 2018. Vi syntes selv at dette var et vellykket arrangement og håper at det blir vellykket i år også. Forskjellene fra sist er at dette mesterskapet foregår på Frogner stadion og ikke på Valle Hovin, og at vi arrangerer det sammen med vår gode samarbeidspartner Oslo Skøyteklub (OSK). Valle Hovin gjenåpnes i renovert tilstand før sesongen 2023/24, og vi gleder oss til å ønske dere velkommen til løp der også etterhvert. OSK har vi allerede et godt samarbeid med gjennom både vår barnegruppe (8-12 år) og vår juniorgruppe (13-16).

ASK Skøytemagasin 2021-2022 er produsert av:
Aktiv Skøyteklubb (ASK)
Postboks 6121, Etterstad, 0602 Oslo
E-post: aktivskoyter@gmail.com
Internettside: www.aktivsk.no

Redaksjonskomite:
Monika Risnes (Redaktør), Sven-Åge Svensson, Snorre Kverndokk, Henning Hagelund.

Forsidefoto: Christoffer Rukke

Det har lenge vært stor spenning rundt dette landsmesterskapet på grunn av pandemien vi befinner oss i. I skrivende stund kan vi ikke være helt sikre på om det lar seg gjennomføre, men sjansene økte betraktelig etter at lettelsene i restriksjonene ble innført 13. januar. La oss inderlig håpe at flere innstramninger ikke blir nødvendig. Barn og unge er blant dem som har blitt hardest rammet under denne pandemien, da de har blitt fratatt mye av sitt sosiale liv og mulighetene til fritidsaktiviteter slik som å trene og konkurrere på skøyter. Flere idretter har merket frafall av utøvere disse to årene, og det er nok mange unge skøyteløpere som også har vært lei til tider. To år er lang tid i et barns eller en tenårings liv, og gjennom disse to årene ville man naturlig nok hatt stor framgang som kunne måles i personlige rekorder. For de fleste har det blitt få løp. Vi var derfor veldig glade for at vi fikk gjennomført ASK Cupen i begynnelsen av januar. Ekstra gledelig var det å se at det var en del deltakere som var forholdsvis nye på isen. Dette betyr at skøytesporten har klart å rekruttere løpere selv i en vanskelig tid.

At skøyter fremdeles er populært, fikk vi gode bevis for i fjor vinter da folk strømmet til på skøytebaner, vann og på fjordene. Her i Oslo var det tidenes sesong på vann, og ikke minst på Oslofjorden. Dette er også noe kommunen har merket seg da de i år har valgt å brøyte og vedlikeholde traséer på både Sognsvann og Steinbruvann. Dessverre lever vi i en tid hvor vi kan forvente varmere vintre framover. Skisesongen vil bli kortere, men da er det viktig at man kan kompensere med mulighetene til å gå på skøyter, både på kunstfrosne baner og innendørs. Norge er et vinterland, og mye av vår identitet ligger i vintersport og vinteraktiviteter.

Vi håper dere finner Skøytemagasinet som dere holder i hånden (eller leser på nett), interessant. Det dekker både LM-stoff, generelt skøytestoff og informasjon om skøyteaktivitetene på Frogner Stadion. En stor takk til redaksjonskomiteen og våre sponsorer som igjen har gjort det mulig å lage dette magasinet.

Til slutt vil jeg ønske alle lykke til i Landsmesterskapet!

Nysgjerrig på skøytesporten?

Er du nysgjerrig på skøytesporten? Lyst til å trimme og trene i et miljø? Være med som dommer, eller arrangere skøyteløp? Har ungene lyst til å prøve skøytesporten? Eller har du rett og slett noe du lurer på som har med skøytesporten å gjøre?

Ta kontakt med én av oss i Aktiv Skøyteklubb. Du finner adresselister på www.aktivsk.no, eller du kan se oss på Frogner Stadion (denne vinteren).

Landsmesterskap i hurtigløp på skøyter på Frogner Stadion 11.-13.02.2022

Kjære skøytevenner, velkommen til Oslo!

Landsmesterskapet i hurtigløp på skøyter er hvert år et høydepunkt for skøytesporten. Her samles 150 unge løpere i alderen 12-16 år. Løperne kommer fra klubber over hele landet og representerer et viktig mangfold for skøyteidretten.

Vi kan trygt si at det er framtidens løpere som samles på Frogner stadion denne februar-helgen. Vi gleder oss til å se duellene på isen, og det blir gode muligheter til å treffe løpere fra andre deler av landet. Etter uker, måneder og år med koronapandemi er det godt igjen å kunne samles og oppleve idretts glede i stort monn. Litt spesielt blir det også siden De olympiske vinterlekene i Beijing i år går parallelt med Landsmesterskapet.

Her vil forhåpentlig de norske utøverne gjøre en sterk innsats. For oss i Oslo blir det ekstra spennende å følge Ragne Wiklund og Allan Dahl Johansson, som begge tok sine første skøyteskjær i Oslo. Jeg kan tenke meg at både vinterlekene og de norske utøvernes prestasjoner i Kina vil være til inspirasjon for mange på Frogner stadion denne helgen.

Som ordfører i Oslo synes jeg det er spesielt hyggelig at Norges Skøyteforbund denne gangen har lagt Landsmesterskapet til byen vår. Oslo tar mål av seg til å være en idrettsby som kan arrangere både små og store idrettsbegivenheter for byens egne foreninger, så vel som nasjonale stevner og store internasjonale mesterskap. I februar ser vi frem til at det er Landsmesterskapet for hurtigløp på skøyter som gjester byen vår. Jeg ønsker alle deltakere og gjester hjertelig velkommen til Oslo. Ha et godt Landsmesterskap og et flott opphold i hovedstaden!

Marianne Borgen

Marianne Borgen
ordfører

Husk å gi beskjed om at du ønsker å støtte
AKTIV SKØYTEKLUBB
Organisasjonsnummer: 983 652 697

Klubben får 5% av all omsetning som alle "våre tippere" leverer inn. Dette går ikke ut over din premie, eller innsats. Aktiv Skøyteklubb har allerede fått inn flere tusen kroner.

Jo flere vi får med som sier "Aktiv Skøyteklubb – og organisasjonsnummer 983 652 697" hos sin kommisjonær, jo mer midler til drift av klubben får vi inn. Kjenner du noen som spiller Norsk Tippings spill? Verv dem! Gi samme beskjed.

Hva skjer hos kommisjonæren?

- Du oppgir at du ønsker å støtte Aktiv Skøyteklubb med din Grasrotandel.
- Du får kvittering på selve spillkvitteringene om at støtten går til Aktiv Skøyteklubb

Iglo –

Rett kosthold er like viktig som trening

Tekst: Henning Hagelund

NSF tok sommeren 2021 et initiativ til å etablere prosjektet Iglo for å forebygge spiseforstyrrelser og uheldig kropps fiksering. Dette har ikke vært et stort problem i hurtigløp, men siden problematikken har fått stor oppmerksomhet i de siste årene, ønsket Norges Skøyteforbund å være tidlig ute med forebygging.

Initiativet til prosjektet ble tatt av juniortrener Siri Moseng Reiersen, landslagsløper Marit Fjellanger Bøhm og tidligere eliteløper Hege Bøkkø. Sammen med breddeansvarlig i NSF, Henning Hagelund, utarbeidet man et opplegg i tett samarbeid med NIFs Sunn Idrett. Marit Fjellanger Bøhm som selv har vært igjennom en tung prosess med spiseforstyrrelser, ønsket å bidra med sin erfaring, og det ble til en flott artikkel i Aftenposten skrevet av Mette Bugge.

Prosjektet fikk sitt avspark under sommerisen på Hamar med nærmere 150 deltagere i salen. Sunn Idrett holdt foredrag om gode spisevaner, og Marit fortalte sin historie. Etterpå var det en egen sesjon rettet mot ledere og foresatte. Her fikk vi et dypere innblikk i hvordan Marit hadde opplevd sin situasjon. Hun la spesielt vekt på flauheten i etterkant over hvordan hun lurte omgivelsene, foreldre og venner. Starten på det hele var en ubetenksom slengbemerkning fra en trener som mente hun med fordel kunne bli noen kilo lettere. Dette ballet på seg og ble til en alvorlig spiseforstyrrelse hvor to år av livet er visket ut av hukommelsen.

Oppmerksomme venninner ble vendepunktet, og i en alder av 32 år ble hun tatt ut på landslaget. Dette viser at det nytter bare man har venner som tør si fra, og et apparat som kan hjelpe en tilbake. Marits sterke historie ble tatt opp på tape og vil bli benyttet i det fortsatte arbeidet. I tillegg til Marits historie fikk vi også innblikk i at spiseforstyrrelser kan oppstå hos yngre utøvere helt ned i 10 år, og at det rammer like mye gutter som jenter.

Alles ansvar

Vi har alle et ansvar for å sørge for at idretten vår er trygg og sikker. Man skal vite at det er mulig å få profesjonell hjelp, og hvor denne finnes. Man skal vite at det er viktig å melde fra dersom man har mistanke om at en lagkamerat sliter, og det skal kunne gjøres anonymt. Det er viktig å bry seg om hverandre - heller én gang for mye enn én gang for lite.

Iglo - navnets opprinnelse

Hvor kommer så navnet Iglo fra? Jo, man ønsket å gi prosjektet et navn som både var enkelt og hadde en dypere mening. Iglo er stedet man kan søke ly, varme og trygghet når man bor ute i isødet. Det peker på is, vinter og beskyttelse - derfor synes vi Iglo er et godt navn.

Veien videre

I det videre arbeidet vil man knytte seg enda nærmere til Sunn Idrett og all den kompetansen som finnes der. NSF vil jobbe med prosjektet målrettet mot klubbmiljøene for å sette dem i bedre stand til å håndtere situasjoner knyttet til spiseforstyrrelser, samt vite hvor man kan søke hjelp og bistand. Det vil legges ut informasjon om dette på NSF sine hjemmesider med et eget område for Iglo. Sunn Idretts hjemmesider er veldig godt tilrettelagt med kontaktinformasjon, mulighet til chat med ekspertise, samt en rekke tips om god og riktig mat.

Man blir ikke toppidrettsutøver uten riktig mat

Skal man bli toppidrettsutøver, så er riktig kosthold og rikelig med mat helt avgjørende. Fire hovedmåltider om dagen, samt to mellommåltider, anbefales. Kosttilskudd er totalt unødvendig og bør unngås. Det som derimot er viktig, er gode, varierte måltider satt sammen av jevnt fordelte mengder av fett, proteiner og «gode» karbohydrater. Det betyr ikke at man alltid skal fokusere på å spise bare sunn mat. Det er lov å skjeie ut med en burger eller en pose potetgull med brus til, men de daglige spisevanene er viktige. Det er viktig å gjøre måltidene til noe hyggelig, og her har også foresatte en viktig rolle å spille. Ta dere tid til de gode måltidene, og la det bli hyggestunder som familien har sammen.

Vet du hvordan ASK sin logo ble til?
Den ble laget ved å legge to 25-øringer mot hverandre og et kronestykke oppå.

Du kan jo prøve om du har to gamle 25-ører og en en-krone

Kortbanesatsing mot OL i 2026

Tekst: Hasse Farstad
Bilder: Glenn-Øyvind Teig

Kortbaneløp er i sterk utvikling i Norge. De siste fem årene har antall utøvere økt med 77 prosent. I 2021 fikk vi også våre første medaljer i internasjonale stevner.

Det skriver Christian Pedersen, leder for Teknisk komite kortbane i Norges Skøyteforbund, i en presentasjon av sporten på NSF's hjemmeside.

Christian opplyser at det i løpet av de siste 10-11 årene, sakte men sikkert, har vokst fram et miljø for kortbane med fotfeste i Trondheim, Oslo og periodevis i Asker. I Trondheim har det i all hovedsak vært en ren kortbaneklubb (Trondheim Kortbaneklubb), mens i Oslo og Asker har aktiviteten vært organisert gjennom Oslo Skøyteklub og Asker Skøyteklubb. Aktiv Skøyteklubbs løpere deltar fullt ut i opplegget. Felles for alle klubbene har vært at de i større eller mindre grad også har utøvd hurtigløp like aktivt som kortbaneløp. I Trondheim og Oslo har man gått kortbane fra august til april, mens i Asker har det vært et tilbud før og etter islegging av hurtigløpsbanen.

Parallelt med lagarbeidet er det blitt jobbet godt med kortbane i eksisterende skøyteklubber. Miljøet gror stadig og etablerer seg med fotfeste i flere tradisjonsrike skøytemiljøer som Bjugn, Skien, Sandefjord, Holmestrand og Gjøvik.

Juniorlag kortbane 2021/2022

Våren 2020 opprettet Norges Skøyteforbund sitt første utviklingslag for kortbane. I år er laget blitt videreført som et juniorlag der alle løperne og treneren fra utviklingslaget blir med videre. I tillegg er Hedvig Hilde fra Oslo Skøyteklub med som ny løper på laget og eneste senior. Dessuten har Magnhild Ekren fra Trondheim Kortbaneklubb kommet inn i trenerteamet.

Kvinner:

Guro Samdahl Melhus - Trondheim Kortbaneklubb
Aline Holbø Dyrset - Trondheim Kortbaneklubb
Pauliina Klevstuen - Oslo Skøyteklub
Mathilde Pedersen - Oslo Skøyteklub
Hedvig Hilde - Oslo Skøyteklub

Menn:

Eirik Andersen - Aktiv Skøyteklubb
Tinius Rambøl Alme - Aktiv Skøyteklubb
Linus Risnes - Aktiv Skøyteklubb
Fredrik Pedersen - Oslo Skøyteklub
Miika Klevstuen - Oslo Skøyteklub
Even Ratdal - Trondheim Kortbaneklubb
Lars Sliper Bonesmo - Trondheim Kortbaneklubb
Sigurd Holbø Dyrset - Trondheim Kortbaneklubb

Trenere:

Einar Agdestein og Magnhild Ekren

Din totalleverandør av skøyter og utstyr

Robito.no

Kanalgata 56 - 3263 Larvik
Tlf. 95 15 54 88

Mitt LM-minne

Tekst: Monika Risnes

Tidligere LM-deltagere: Hvilket landsmesterskap husker du - og hvorfor?

Emilie Sparre Njøs (Aktiv SK):

– Landsmesterskapet i Tønsberg den 15.-16. februar 2014. Jeg har deltatt i flere, men det aller første er nok det som står sterkest i minnet. Jeg var ekstra spent og nervøs fordi det føltes stort å få være med på LM. Spesielt godt husker jeg at det var så «slushete» på vekslingsiden at man måtte forte seg å veksle over i indre bane for ikke å gå gjennom isen. Likevel gjorde jeg det relativt bra i forhold til egne perser. Banketten var også spennende, for vi fikk pynte oss og møtes i en annen setting og utenfor banen. Der satt jeg også sammen med en jeg fortsatt er god venn med den dag i dag.

Julie Berg Sjøbrend (Aktiv SK):

– Det må være mitt siste LM da jeg vant 1500m, satte en solid pers og ny mesterskapsrekord for aldersklassen på distansen. Og dette etter en tung start på sesongen med både skade og sykdom. LM ble arrangert i Sørmarka Arena, og jeg husker at det var god stemning blant løpere, publikum og arrangør.

Arild Nebb Ervik, (trener, Aktiv SK. Representerte Bjugn/Ørland SK):

– Mitt første landsmesterskap var i Skien i 12-årsklassen. Dette må ha vært vinteren 1991 og før internett, for jeg finner ikke igjen resultatene noe sted. Det ble ikke noen sportslig opptur for min del, med plasseringer rundt nummer 30 på alle distansene. Den store stjernen i min klasse var Atle Skaar fra Råde i Østfold/Viken - som jeg ikke «tok igjen» før vi var rundt 16 år... Det jeg husker best, var intens løping i gangene på hotellet med vannpistoler og mye moro.

Einar Agdestein, (trener, Oslo Skøiteklub. Representerte Asker Skøiteklubb):

– LM i Skien - kan det ha vært i 2005? Jeg tror jeg tok en bronsemedalje på 1500m med 1 hundredels margin. Men det må kanskje faktasjekkes?

Renate Jeppsson, (leder i Akershus og Oslo Skøytekrets. Representerte Nesodden IF):

– Landsmesterskapet på Leangen i 1987 da jeg gikk i 13-årsklassen. Været var interessant og gjør nok at mange av oss som gikk, husker det ekstra godt. Det kom noen skikkelige vindkast, og forholdene var ikke like for alle. Da jeg gikk i siste par, snødde det tett, og banemannskapet klarte ikke å fjerne all snøen som frøs på isen. Dermed måtte man nesten «løpe» på skøytene. Vi i kretsen tok ellers toget fram og tilbake til Trondheim, og det var både sosialt og hyggelig.

Før LM var det Skoleløpet

Tekst: Hasse Farstad

Før Landsmesterskapet ble startet i 1971, var det Skoleløpet som var et slags uoffisielt landsmesterskap. Skoleløpet på Bislett, Frogner stadion og til dels Jordal idrettsplass, var det store med deltakere fra hele Sør-Norge.

Både Landsmesterskapet og Skoleløpet viser at du ikke må være vinner av gutte- og jenteklassen for å bli en god seniorløper. Men det er heller ingen hindring å ha vært en såkalt barnestjerne.

Noen skøytestjerner har vunnet Skoleløpet, mens andre har endt lengre nede på resultatlistene. Den senere skøytekongen Knut «Kupper'n» Johannesen fra Arbeidernes Skøyteklubb (dagens Aktiv Skøyteklubb) måtte eksempelvis nøye seg med 7. plass på 1000 m i klasse 14-16 år i 1949. Han ble beseiret med over sju sekunder av hadelendingen Kjell Struksnes, som i motsetning til sin konkurrent fra Aker Yrkesskole, aldri ble noen storløper som senior.

Frode vant LM, Skoleløpet og OL

Et motsatt eksempel er Frode Rønning fra Leinstrand i Trøndelag. Han var både barnestjerne og stjerne som senior. Han vant 12-årsklassen på 500 m

i Skoleløpet på Bislett i 1972, og var 2,6 sek. foran andremann.

Åtte år senere tok Frode OL-bronse på 1000 m, og i 1983 vant han sprint-VM. Han er en av de få som både har vunnet Skoleløpet og Landsmesterskapet, ettersom begge stevner ble arrangert i tidsrommet 1971-75. Da det første offisielle landsmesterskapet ble arrangert på Notodden og Gjøvik i 1971, vant Frode Rønning 400-meteren i 10-11-årsklassen.

I dette første mesterskapet tok for øvrig dagens LM-arrangørklubber til sammen seks LM-medaljer. ASK tok fire av dem, med den senere OL-bronsemedaljevinneren Kai Arne Engelstad som vinner av G15, mens Oslo Skøiteklub tok to, med Asbjørn Palm som vinner av G13. Elisabeth Schjenken fra ASK var best av jentene fra de to klubbene med sølv i J16.

Skoleløp for jenter på Jordal

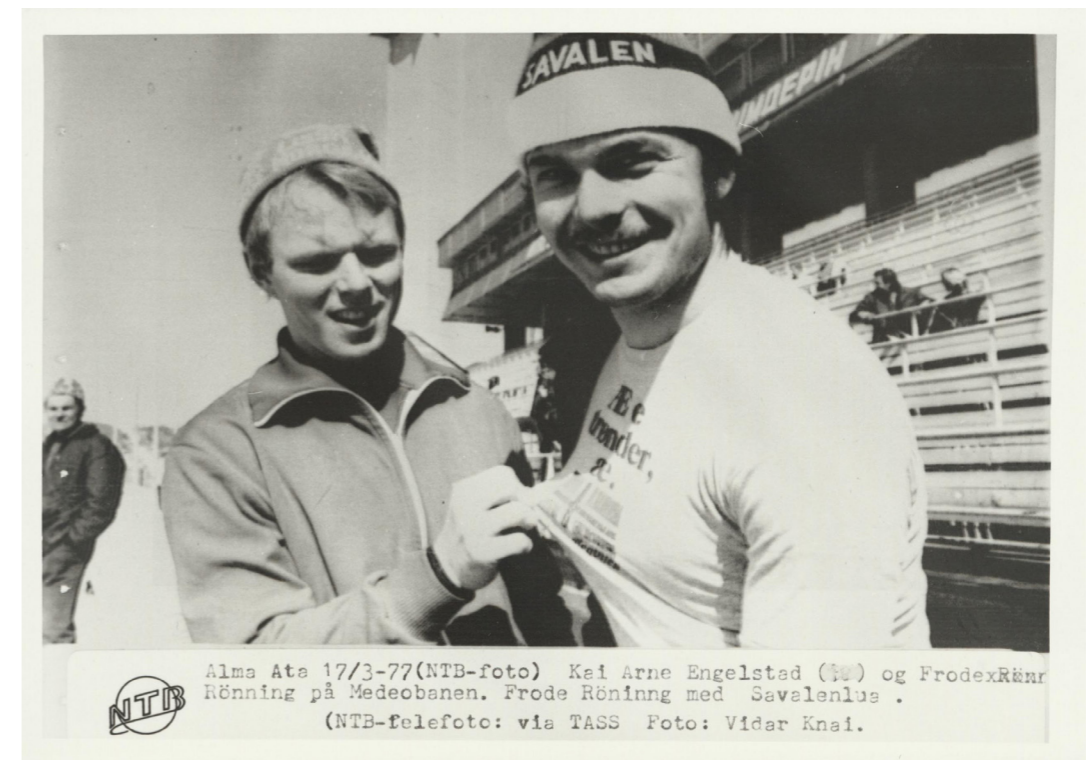
Oslo Skøiteklub begynte allerede på 1930-tallet å arrangere det som het Skoleløpet for gutter. Før andre verdenskrig gikk stevnet på Frogner stadion, og etter krigen tok man i bruk både Bislett og Frogner. Fra 1960-tallet

avholdt ASK Skoleløpet for jenter på Jordal idrettsplass, som i likhet med Bislett ikke er skøytebane lenger.

I motsetning til Landsmesterskapet, hvor løperne kvalifiserer seg, var Skoleløpet åpent for alle som hadde et par skøyter og som ville representere skolen sin. Da jeg selv deltok i mitt første skoleløp, i 1960, var det totalt 607 deltakere, med 12-14 år som største klasse med 280 løpere.

I mitt siste skoleløp, i 1968, hadde samlet deltakertall falt til 426, men i 10-12 år startet 210 løpere. Blant jentene, på Jordal, var det samme året 116 løpere totalt, hvorav 46 i 10-12-årsklassen.

Det hører med til historien at «Kupper'n» i 1951 kom tilbake i Skoleløpet og vant 1000-meteren i klasse 16-18 år. Endelig slo han klubbkameraten og barnestjernen Odd «Orkan» Sørensen (senere Gjerm), som inntil da alltid hadde plassert seg foran ham på resultatlistene. Knuts første NM-gull som senior kom i 1955. Hans første VM-gull kom i 1957, og hans første OL-gull ble erobret i 1960.

NTB

Alma Ata 17/3-77(NTB-foto) Kai Arne Engelstad (10) og Frode Rønning på Medeobanen. Frode Rønning med Savalenlue.
(NTB-telefoto: via TASS Foto: Vidar Knafl.

Ny skarpskodd litteratur har kommet til den siste tiden. Her er våre boktips:

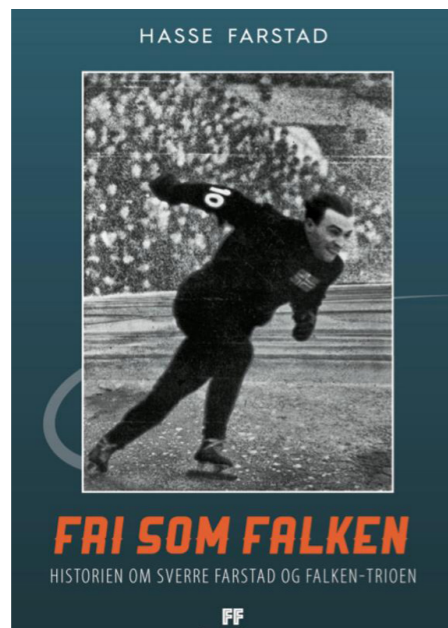
Lars Finsen: «Alt om skøyter 2022»

Skøyteentusiasten Lars Finsen står bak disse bøkene. Og her går noe av overskuddet til LM - så løp og kjøp!

OL i Beijing er naturlig hovedtema, og en løper i gult og blått pryder forsiden. Det er gledelig at svenskene er tilbake på topp i internasjonal skøytesport. Vil milslukeren Nils van der Poel lykkes i OL, eller OS som de sier i Trollhättan?

Dette er boka for den som elsker statistikk. Her finner du statistikk og historikk for alle øvelser, kvalifiseringsregler, noteringsskjemaer, artikkelstoff rundt arrangørbyen og arrangørlandet, komplette medaljelister for alle OL og VM enkeltdistanser gjennom tidene, i tillegg til fast stoff, presentasjon av forsideguttene, lister over rekorder og nasjonsrekorder, nå også med lagøvelser og sammenlagtrekorder. 250 sider spekket med fakta og tall.

Boka kan bestilles på nett, eller av forfatteren selv.

Hasse Farstad: «Fri som Falken»

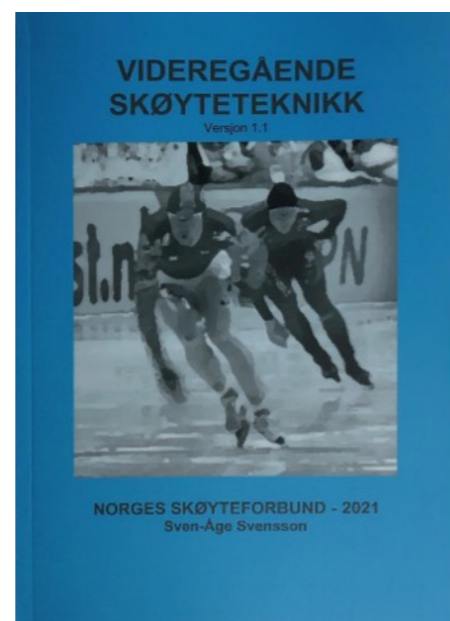
Om man er nysgjerrig på miljøet og kultur som har fostret dagens raske Falken-løpere, så er dette boka. Her blir man bedre kjent med en trøndersk kjendistrio på skarpe stål: Også kjent som Falken-trioen.

Henry Wahl, Sverre Farstad og ikke minst Hjalmar Andersen, satte standarden for både norsk og internasjonal skøytesport i førkrigsåra. Ingen klubbtrio, uansett nasjon, har vunnet mer på isen.

I følge omtalen tok de ... «steget fra mellomkrigstidens arbeideridrett og oppvekst i den tøffe bydelen Lademoen, til heltestatus i skøytegalen Norge etter fem års okkupasjon.»

Dette er mer enn «bare» idrettshistorie. Boka er skrevet av Farstads sønn Hasse (journalist, tidligere løper samt bidragsyter i dette magasinet)

Boka kom i 2020 og kan bestilles gjennom Bokklubben.

Sven-Åge Svensson: «Videregående skøyteknikk»

Forfatteren begynte som juniorløper i 1960-årene, har drevet med videostudier av skøyteknikk siden 1986, gjennomførte A-, B- og C-trenerkurs på skøyter, trente barn og ungdom i Aktiv Skøyteklubb, har drevet skøyteskole for voksne i 16 år, har utviklet trenerkurs for NSF og undervist i skøyteknikk ved deres trenerkurs, foruten at han selv har vært veteranløper med to veteranverdensmesterskap og en rekke norske veteranmesterskap.

Denne boka forsøker å gi en samlet systematisk og saklig begrunnet fremstilling av hurtigløpsteknikk. Den forklarer først fysiske begreper, størrelser og lover som er relevante for hurtigløp på skøyter, samt relevante biomekaniske prinsipper. Deretter gjennomgås langside-, sving- og startteknikk i lys av de fysiske og biomekaniske kunnskapene. Hvert kapittel avsluttes med en oppsummering av hovedpoenger som grunnlag for teknikktreningen.

Boka er den mest komplette framstilling av skøyteknikk på norsk, og den benyttes som kompendium i Skøyteforbundets Trener 2-utdanning.

Boka kan bestilles fra Sven-Åge Svensson selv (svensven@online.no).

Morten Henriksen: «Fra innerskjær til ytterskjær».

Morten Henriksen er skøyteløper. Han ble fascinert av skøytesporten fra barnsben av, startet beskjedent i konkurranser, men utviklet seg sportslig etterhvert som han vokste til. Han ble én av landets beste juniorløpere og hadde sine ambisjoner om en gang å bli verdensmester, slik som mange unge har hatt. Dessverre ødela en ryggskade den drømmen. Imidlertid holdt skøyteinteressen seg ved like, og han ble heller ikke borte fra skøytemiljøet. Som godt voksen ble han trukket med i veterankonkurranser, og skøytehall og klappskøyter ga ham ny inspirasjon. Han opplevde å forbedre sine personlige rekorder kraftig, og endelig sto han som veteranverdensmester i sprint.

Denne boka handler om Mortens skøyteliv. Parallelt inneholder den glimt fra det som skjer i skøyteverdenen forøvrig. Det er løpere og prestasjoner som inspirerte ham underveis i hans egen «karriere». Mange vil nok kjenne seg igjen i hans opplevelser og tanker gjennom opp- og nedturene, enten det gjelder hurtigløp eller en annen idrett. Det er skrevet mange bøker om stjernene i idrettsverdenen. Dette er boka om en av de mange tusen som driver sin idrett uten å oppnå stjernestatus, men som opplever idrettsgledden.

Det er en underholdende bok som anbefales på det varmeste. Den kan bestilles fra Morten Henriksen selv (mortenhenriksen58@gmail.com).

Valle Hovin Stadion

Tekst: Henning Hagelund

I disse dager starter den omfattende rehabiliteringen av Valle Hovin Stadion. Drømmen om en skøytehall i Oslo og på Valle Hovin strekker seg over 50 år tilbake i tid. I de siste 20 årene har det foregått en lang dragkamp med politikerne i Oslo om å realisere drømmen. Etter en rekke tilbakeslag og over 400 loggførte møter om saken, fikk man endelig gladmeldingen i juni 2020 om at flertallet i Oslo Bystyre hadde gått inn for finansiering av første byggetrinn mot skøytehall. Det innebærer flytting av banen ca. 20 m mot vest, nytt moderne teknisk anlegg og grunnarbeider med fundamentering for fremtidig hall. Prosjektet er kostnadsberegnet til 325 millioner kroner.

Første byggetrinn forventes å være ferdigstilt høsten 2023, og ASK ser frem til å kunne flytte hjem til et tipp moderne anlegg på Valle Hovin. Det blir tribune plass til 1.500 tilskuere fordelt rundt hele banen. Det blir gode muligheter til oppvarming på de mange veiene i området, og vi håper også dekket blir egnet for ruller skøyter på sommeren.

Ikke bare vil det bli en flott bane med moderne fasiliteter, men også et sentralt næranlegg for området rundt som er i sterk vekst. Et sted rundt 150.000 mennesker vil i løpet av de nærmeste årene bo i gangavstand fra Valle Hovin. Uteområdet rundt banen vil også bli parkmessig opparbeidet med flere ulike aktivitetstilbud. Garderober vil fortsatt være i Vålerenga Stadion. I nærområdet er det også flere spisesteder samt dagligvarebutikk.

Neste byggetrinn med tak er ennå ikke vedtatt, men vi har gode forhåpninger om at politikerne i byen vil gi klarsignal. Det er et viktig argument at den store befolkningsveksten i nærområdet skriker etter idrettsanlegg, og at alle usikre kostnader tas i dette byggetrinn.

Vi håper at vi ganske snart igjen kan ønske velkommen til løp og aktivitet på Valle Hovin.

Illustrasjon PIR II arkitekter

Har Allan skumle planer?

Tekst: Sven-Åge Svensson

Foto: Christoffer Rukke

Allan pakker fornøyd sammen etter 1500 meteren under Norges Cup 2 på Hamar. Foto: Sven-Åge Svensson

Allan Dahl Johansson hadde jo et strålende år som siste års junior og kom inn på landslaget som et friskt pust i 2017/18-sesongen. Det var særlig 1500 meter som var hans sterke distanse, og uten et lite feilskjær kunne han kanskje ha kapret en medalje under OL i 2018. Allan har vist at han har stort potensial. Vi er spente på hans utvikling mot OL i Beijing i februar og har fått en prat med ham.

Vi nevner året 2018 som var slikt et bra år, men at han har vært litt ustabil etterpå. Ser han noen årsaker til dette? - Det var jo en ny trener og et nytt opplegg som viste seg å ikke funke helt for ham. Han har forsøkt å endre det i samråd med treneren som er Bjarne Rykkje. Han synes at han fortsatt er ganske stabil, men det kan nok ha vært «stabil dårlig» i perioder.

Så hvordan har han trent og forberedt seg foran kommende OL, spør vi? - For 4 år siden trente han veldig hardt og var veldig sliten – han kjørte seg

langt ned. Likevel gikk det bra, så han har prøvd å etterligne det opplegget. Han trente veldig hardt fra mai av, men først i september følte han seg nedkjørt på samme måte.

Men er det også ting han har gjort annerledes, lurer vi på? - Ja, han har økt mengdene - trent mer på alt. Han føler at han tåler treningen godt og gjerne kunne trent mer. Under Bjarne begynte han å gå 1000 meter for å bli raskere og få høyere toppfart. Nå mener han at han har bra toppfart, og at det fungerer bedre å bruke selve løpene til å trene inn hurtighet og toppfart. Forøvrig har han ikke fokusert spesielt på OL. Alle sesonger er viktige, og det viktigste er å vinne mesterskapene for innværende år. Han satser for fullt, for han synes det er bedre å satse og gå på «en smell», enn å gå dårlig uten å ha satset.

- Det er naturligvis nødvendig å trene hardere enn konkurrentene. Han vet stort sett hva og hvordan nederlenderne

og koreanerne trener. Kineserne (f.eks. Ning) har han ikke så god kjennskap til. Allan mener Norge gjør ting bra, men at særlig nederlenderne har så mange flere talenter.

Vi spør hva han oppfatter som sine styrker og eventuelle svakheter? - Han mener at styrkene er teknikk og toppfart. Teknikken sitter stort sett bra fra første gang han kommer på isen igjen etter foregående sesong. Hans svakhet ligger på O₂-opptak som er veldig lavt. Han har pådratt seg astma, men blir naturligvis medisineret. Det ser ut til at han tar manglende O₂-opptak igjen på styrke - f.eks. yter han like mange watt som andre på ergometersyssel.

Vi lurer på hvordan hverdagen er? - Den blir jo veldig rutinepreget. Han har en fast rytme: sover, spiser, trener, hviler, spiser, trener igjen, osv. Det blir som en jobb. Det blir litt lite tid sammen med samboer Ida. Hun er jo også ganske opptatt som TV-kommentator,

men noen ganger passer det at de treffes «på tur».

Har du mål for medalje eller plassering i OL, spør vi? - Han har samme mål som alltid – å vinne – også OL. Men han vil ikke bli veldig skuffet hvis han ikke klarer det. Da er det bare å finne ut hvorfor, og jobbe med det til neste OL.

Er du i «rute»? Har du vært i tvil? - Det er litt vanskelig å si om han er i rute. Han har trent hardt siden WC5 i Calgary og var ganske sliten i romjula. Han så på EM mest som konkurransetrening og forventet ikke

gode resultater, men han håpet jo på en eller annen medalje. Nå gikk det bedre enn ventet, og medaljen kom på 1500 meter i form av bronse. Avstanden til Nuis og Krol var ikke avskrekkende og gir grunn til optimisme.

Noen mener at OL burde vært avlyst pga. Corona-situasjonen. Ville du blitt veldig skuffet i så fall? - Det er litt både/og. Han føler han er kandidat til å vinne nå, men en utsettelse vil gi ham enda mer tid til å utvikle seg.

Hva tenker du om Corona-situasjonen? - Han har tatt to vaksiner og har fått

tilbud om den tredje fra ISU. Han er noe i tvil, for han ble ganske dårlig etter vaksine 2. Den satte ham litt ut for flere uker. Men han tar alle forholdsregler, særlig pga. astmaen. Han feiret jul alene i Stavanger for andre året på rad for ikke å usette seg for smitte.

Forberedelsene virker å være bra, og formen ser ut til å være stigende. 1500 meteren går tirsdag 8. februar, og det blir nok et utrolig spennende løp. Vi for vår del skal krysse fingre og alt mulig, så da gjenstår det bare å si: lykke til!

Skøyteskole for barn på Frogner stadion

Tekst: Snorre Kverndokk

Emilie Njøs instruerer de yngste deltakerne. Foto: Snorre Kverndokk

Steinar Hansen trener start med de eldste deltakerne. Foto: Snorre Kverndokk

Skøyteskolen for barn har vært en av bærebjelkene i Aktiv skøyteklubb i en årrekke, og det er lite som gleder et skøytehjerte mer, enn barn som har det gøy på isen. De aller fleste av våre løpere - selv vår verdensmester på skøyter, Ragne Wiklund - kom inn i skøytemiljøet via skøyteskolen. Denne sesongen har vi igjen et tilbud for barn fra ca. 5 til 12 år. Onsdag 5. januar startet vi opp, og vi holder på hver onsdag mellom kl. 17.30

og 18.30 så lenge det er is på Frogner stadion. Det er ikke noe krav om at barna skal ha lengdeløpsskøyter. Tvert imot kan det ofte være en fordel for mindre barn å begynne på hockeyskøyter, men for de som har lyst, kan man leie lengdeløpsskøyter for sesongen av klubben.

Denne sesongen er det Emilie Njøs som har ansvaret for skøyteskolen.

God hjelp får hun fra Steinar Hansen og August Middelkoop. Andre instruktører vil nok også trå til når det er behov for det. Den første kvelden var det åtte ivrige barn som møtte opp, med ulike aldre og ferdigheter. Flere har meldt seg på - og det er det fortsatt mulig å gjøre - så antallet vil nok øke framover. Vi ser fram til kvelder med lek og balanseøvelser.

ASK-jenta som skrev seg inn i idrettshistorien

Toppturen

Tekst: Monika Risnes

Hvor var du da Ragne tok VM-gull på 1500 meter? Sannsynligheten er stor for at du husker hvor du var, og hvem du var sammen med.
Bilde: Christoffer Rukke

Med 1.54,61 i Thialf hadde Ragne satt ny klubbrekord. Og ny norsk rekord. Tida skulle dessuten vise seg vrien å slå - for resten av verdenseliten.

Thialf 14. februar 2021. Det er et idrettsøyeblikk vi kommer til å huske. Lagvenninnene som omfavner jenta - som ikke kan tro det er sant. Øyeblikket er mesterlig foreviget av linsa til Peter Dejong/ NTB.

Ragne fra Oslo, Nordberg og Aktiv Skøyteklubb har sikret Norge et historisk gull på 1500 meter. Ikke siden Oslo Skøiteklubs Laila Schou Nilsens gull i allround i 1938, som knapt nok er sammenlignbart, har Norge tatt en medalje av edleste valør i VM.

Miljøet som vant jenta

Da er det lov til å være rørt - også lenge etterpå. Ikke minst for klubbkamerater som har fulgt Ragne siden hun tok sine første skøyteskjær på skøyteskolen til Aktiv Skøyteklubb.

Vi har trent i all slags vær og vind på Kalde Motvind (Valle Hovin på folkemunne), holdt gullkaruseller i mange minus og med sno fra øst. Men også hatt vinden og sola i ryggen på en fin lørdags formiddag. Vi har slått av mang en hyggelig prat med Odd-Arild i kiosken, tatt en kakao ved nedslitte bord - og balansert ned isete trapper fra den provisoriske brakkegarderoben. Og mye, mye mer. Sånt som skaper et levende idrettsmiljø.

Jenter fra hele Norge var dessuten sammen på «Jenteløftet»-samlingene. (Tankene går til «Mor Jenteløftet», Mona Faleide, som var opptatt av bredden, av å favne alle. Hun gikk dessverre bort i 2015. Red.anm.)

Ragne har flyttet til Rogaland for å få ordentlige isforhold i Sørmarka Arena. «Vi har ungene bare til låns», heter uttrykket. Og nå deler Aktiv Skøyteklubb Ragne med hele Idrettsnorge.

– Men det er greit, forsikrer Snorre Kverndokk - leder av klubben, skøyteentusiast, og den som første gang tok med seg venninnen til datteren på skøytebanen. Bevisst på rekrutteringen til skøytesporten, naturligvis.

Aktiv oppvekst

Det var forresten ikke gitt at valget skulle falle på skøyter for Ragne. Fotball, orientering, ski, til og med skiorientering var Ragne med på. Idrett fenget, og hun hevdet seg på de aller fleste arenaer. Familiens hovedidrett, orientering, holder hun fortsatt tak i, og her kan Ragne imponerende nok vise til VM-bronse i stafett for juniorer (2018) samt NM-gull for lag. I forkant av fjorårssesongen sto det både løpe- og skiturer på programmet.

NÆR UVIRKELIG: Da Ragne vendte hjem med VM-gullet i februar 2021, sto både orienteringsvennene og skøytefolket klare til å ta imot på terrassen på Nordberg. Vi kunne ikke være for mange, ei heller ute. Midt i en pandemi hadde en skøyteklubb uten egen hjemmebane en verdensmester på skøyter.
Bilde: Monika Risnes

Ragne Wiklund

Alder: 21 år (født 9. mai 2000)
Klubb: Aktiv Skøyteklubb
VM: Ett gull (1500m enkeltdistanser, 2021) Medaljer i EM 2022
Junior-VM: Ett gull (3000 m, 2019)
Verdenscupen: 1500 og 3000 m)

Wiklund er også aktiv orienteringsløper. Hun ble norsk mester i stafett med Nydalens 2.-lag i september 2020. Hun er flere ganger blitt norsk mester i juniorklassen og tok bronse på stafett i junior-VM i 2018.

– Hun er allsidig og trente tidlig mye og variert, så kapasiteten til å trene mye er stor. Hun er dedikert og ambisiøs og er med på å skape en god treningskultur, sa ASK-trener Arild Nebb Ervik da Ragne ble juniorverdensmester i 2018. Han og partner «in crime» og trenermakker Bjørn Kroken, var de som «levverte» ASK-utøverne - Ragne, Allan og flere - opp i grupper på landslagsnivå. Ragne har hatt flere støttespillere, og Carl Erik Sando er treneren som har fulgt henne aller lengst. At Aktiv Skøyteklubb har bygget et miljø som vant jentas hjerte, er vi naturligvis ikke så lite stolte av.

Tross elendige treningsforhold i Oslo er Ragne (20) fra Nordberg Norges nye skøytestjerne, slår avisa Vårt Oslo fast. Etter VM-seieren har medietrykket økt, og riksmidlene er på. Lokale medier også, forresten. Halden Arbeiderblad slår fast at Ragne er halvt haldenser (og nevner i parentes at pappa Jo er fra Sarpsborg). Sarpsborg Arbeiderblad (SA) derimot, er mer opptatt av det faderlige opphavet, og sår samtidig tvil om at nevnte «særping» vet hva kona egentlig heter. (Berit Sofie er fasiten. Red.anm.)

Ny tur inn «i bobla»

Munnbindene til lagvenninnene på bildet fra Thialf 2021 forteller om de unormale omstendighetene rundt fjorårets VM enkeltdistanser. Under pandemien, da bare eliteidretten og de minste barna fikk trene og konkurrere, i en tid med stadig nye restriksjoner å forholde seg til, viste Ragne at hun taklet de ekstra utfordringene.

Gode løpeturer med ski- og orienteringsvenner hjemme i Oslo var noe av oppskriften da «alt» var nedstengt våren 2020, har Ragne fortalt i intervjuer. Her la hun en solid såle før skøytespesifikk trening, som rulleskøyter og sklibrett, overtok.

I 2014: Sammen med jenter fra hele landet deltok Ragne på Skøytenorges «Jenteløftet»-samlinger på Østre Bolærne. Her er ASK-jentene med landslagsjentene. Foran fv: Anna Malt Marøy, Julie Berg Sjøbrend, Jenny Marie Risnes og Johanne Aas. Midten fv. Ylva Krogsmyr Holberg, Ragne Wiklund, Guro Eliassen Kverndokk, Marichen Hagelund, Emilie Sparre Njøs, Amalie Tollefsen og Martine Verket Lauvstad. Bak fra venstre: Daværende generalsekretær i NSF Halvor Lauvstad, Sofie Karoline Haugen, Ida Njåtun, Camilla Farestveit, landslagstrener Edel Therese Høiseith, Hege Bækko, Fred Anton Maier og Knut «Kupper'n» Johannesen.
Bilde: Monika Risnes

I januar 2022 er det fortsatt munnbind og strenge restriksjoner som gjelder. ASK-jenta har nettopp sikret seg EM-medaljer både individuelt og med laget i Heerenveen - tross tunge bein etter en periode med mye mengdetrening. Men OL er fire uker unna, og trolig trenger man ikke å være tilhenger av konspirasjonsteorier for å tenke at det er lagt en plan...

Når sesongmagasinet til ASK går i trykken, lader Ragne opp i Collalbo, Italia. Så venter en tur hjemom og til Hamar før sesongens høydepunkt, OL i Beijing. Med hennes egne ord fra i fjor så skal vi ikke «jinxe» det. Men vi, klubbkameratene, har trua.

Skøyteskole for voksne, et populært tilbud

Tekst: Snorre Kverndokk

Aktiv Skøyteklubb har i mange år arrangert skøyteskole for voksne før jul. Primus motor har vært Sven-Åge Svensson, men Marja Haartsen tok over ansvaret i 2020. Kursopplegget består av 5 kvelder hvorav den første er en teorikveld på Valle Hovin der man går gjennom teknikk og tips om utstyr. Deretter følger 4 kvelder med praksis på is. Nivået på deltakerne varierer mye - fra deltakere med liten erfaring, til deltakere som har gått en del på egen hånd, men gjerne vil lære mer om teknikk. Flere av deltakerne de tidligere årene har valgt å være med i veteranmiljøet i klubben og har gått både mosjonsløp og andre løp, slik som veteran-NM.

Noen av årets deltakere og instruktører er klare for en praksiskveld på Frogner Stadion
Foto: Snorre Kverndokk

Forrige sesong måtte dessverre praksisdelen av kurset avlyses på grunn av den sosiale nedstengningen av Oslo, men de som hadde gjennomgått teorikurset, fikk tilbud om å delta på praksisdelen denne sesongen. Mellom 12 og 14 personer har vært med, og

vi har hatt venteliste på det som A-magasinet for noen år siden kalte for Oslos «hotteste» tilbud. Instruktører denne sesongen har, i tillegg til Marja Haartsen, vært Kjetil Narum Bakken og Snorre Kverndokk, og disse er enige om at nivået på denne sesongens deltakere

har vært høyt. Men la ikke dette skremme skøytelystne voksne. Neste år er vi tilbake med en ny skøyteskole, og forhåpentligvis har vi heller ikke noe korona-spøkelse hengende over oss da. Sjekk vår nettside (aktivsk.no) for mer informasjon når høsten nærmer seg.

Pioneren

Laila Schou Nilsen (født 18. mars 1919 i Vestre Aker, død 30. juli 1998 i Oslo) Skøyteløper, alpinist og tennisspiller.

Var sammen med to andre kvinner fra Oslo Skøyteklub – Undis Blikken og Synnøve Lie – én av pionerene i norsk og internasjonalt hurtigløp for kvinner. Hun tok i alt 101 NM-gull, hvorav 86 i tennis.

Representerte Oslo Skøyteklub (skøyter). Hun ble tildelt Egebergs Ærespris for 1936 for «fremragende prestasjoner i ski og skøyter og utmerkede prestasjoner i tennis».

Under allround-VM på skøyter i 1938 på Frogner stadion forsvarte Laila Schou Nilsen tittelen fra 1937 og ble verdensmester.

Ikke siden Laila Schou Nilsens VM-gull i 1938 hadde Norge fått en kvinnelig verdensmester på skøyter. Schou Nilsen representerte Oslo Skøyteklub og var, som Ragne, en meget allsidig idrettsutøver. Her er Schou Nilsen i 1936.

RAGN SELLS

Skøytesporten – et historisk tilbakeblikk

Tekst: Henning Hagelund

Skøytesporten har dype røtter i norsk tradisjon og er typisk norsk - eller? En ting er sikkert - at det er typisk norsk å dyrke helter, noe vi har gjort så lenge det har vært noe som kan kalles nordmenn. Heltedåder og heltedyrkelse har vi grundig beskrevet allerede så tidlig som i Snorres kongesagaer hvor våre viking-forfedre fremstilles som datidens store helter og idrettsmenn. Denne fokuseringen på helter og uovervinnelige idrettsutøvere er ikke blitt mindre i våre dager, men forhåpentligvis er utgangspunktet for konkurransen i dag mer preget av lek og vennligsinnet kappestrid enn våre viking-forfedres råbarkedede og til dels krigerske heltedåder.

Så til skøytesporten, er den urnorsk og typisk for oss nordmenn? Sannsynligvis ikke. Funn fra sentrale Europa viser at enkle former for skøyter har vært brukt helt tilbake i steinalderen, men som konkurranseidrett har den nok fått utvikle seg mye her i Norge og stadig vist at den klarer å overleve. Helt klart er det at få andre idretter har en slik sentral plass i nordmenns store idrettsinteresse.

Leketøy eller fremkomstmiddel?

De aller første skøyter eller is-legger som er funnet, stammer fra et funn etter uttapping av en sjø like utenfor Roma og er datert til 4.000 år før Kristus. Disse skøytene er utstilt i et museum i Bern. Dette viser at skøyter ikke bare er knyttet til nordlige strøk, men sannsynligvis har vært i bruk over store deler av Europa. I hvilken grad de har vært benyttet som rent tidsfordriv, eller har spilt en rolle som fremkomstmiddel, er ikke noe man med sikkerhet kan si. Det er nok liten tvil om at man kunne oppnå relativt store hastigheter på stålblank is, og at skøytene derfor opprinnelig ble brukt for å komme seg raskt over frosne innsjøer.

De første skøytene eller is-leggene var enkle innretninger laget av leggbein eller lårbein fra sau, ku eller hest. Benet ble slipt for å gi en skarp egg, boret hull i og spent på skotøyet med remmer.

Skøyte som i eldre form ble skrevet *skejte* kommer av de engelske ordet *skate* som igjen kommer fra det frisiske (distrikt nord i Nederland) ordet *scaats* som stammer fra *schake* som betyr lårben.

En tidlig skøytemodell i Norge stammer fra Odalen og kalles derfor for Odalsskøyta. Denne skøyta hadde et stålbeslag under som gjorde at den holdt bedre, og den ble ikke bare

Skøytemodell fra sent 1800-tall

Mannjevningen

I Snorres kongesagaer (*Heimskringla*) kan vi lese om den berømte "mannjevningen" mellom kongsbrodrene Sigurd Jorsalfare og Øystein Magnusson. Her et lite utdrag av dialogen:

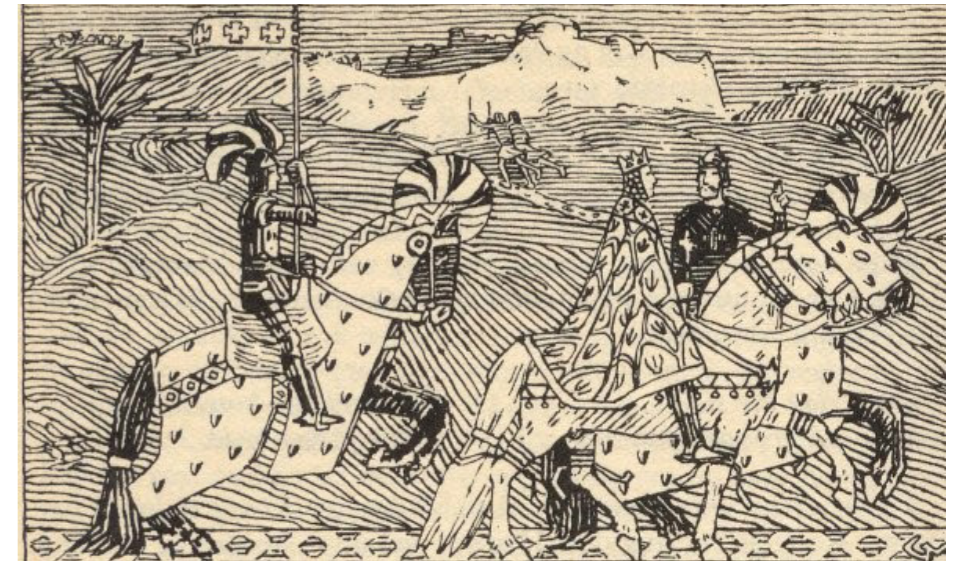
Øystein: Jeg svømte ikke kortere enn du, heller var jeg ikke dårligere til å svømme under vann enn du. Jeg kunne også gå på is-legger så jeg ikke kjente noen som kunne kappes med meg i det, men det kunne ikke du bedre enn et naut.

Sigurd: Jeg synes det er nyttigere idrett, som høver bedre for en høvding, å skyte med bue. Jeg antar du ikke greide spenne buen min om du så brukte foten.

brukt som is-skøyte, men også til å gå langs isete veier og på hardpakket snø. Det er igjen lite trolig at denne skøyten spilte en sentral rolle som fremkomstmiddel, men heller var datidens fartsleketøy.

Den moderne skøytesporten kommer til landet

Den første hele jernskøyta kom på midten av 1800-tallet, og da begynte også skøytesporten å bli en stor idrett internasjonalt. I de store byene på kontinentet svingte man seg på dette nymotens leketøy, og det å beherske skøyter var virkelig "in" blant overklassen. Også i Norge ble skøyter populært som tidsfordriv i weekendene. Særlig var det populært å samles på isen nedenfor Akershus festning og innover i Frognerkilen. Den gangen var det ikke som i dag hvor havnen er is-fri hele vinteren. Frognerkilen var fri for lystbåter, og isen lå tykk rundt hele byen så det var fine skøyteforhold for byens 120.000 innbyggere. Langs hele kysten av Norge ble skøyter den nye publikumsaktiviteten.

Sigurd Jorsalfare på vei til Jordan
Illustrasjon av Christian Krogh

1. mars 1863 ble det som regnes for verdens første hurtigløp på skøyter, arrangert med 70 deltagere. Arrangørklubb var Christiania Turnforening. Det ble konkurrert i 1.500 alen rett frem (940m). Arena var Piperviken utenfor Akershus festning. 18. februar 1864 blir så Christiania Skøiteklub (i dag Oslo Skøiteklub – OSK) stiftet og er verdens eldste skøyteklubb.

Den første skøytekongen – Axel Paulsen

Tekst: Henning Hagelund

Den første virkelige skøytekongen var Axel Paulsen. Faren hans, grosserer Johan P. Paulsen, var en ivrig skøytefantast som hadde latt seg fascinere av skøytesporten gjennom reiser i Europa og i miljøet hjemme i Oslo. Han tok alle sine fire barn med seg hver eneste helg for å øve skøytekunsten på Østensjøvannet øst i Oslo, og Axel viste tidlig sitt talent for så vel skøytekunster som hurtigløp.

Allerede i 1882 ble han kåret til verdensmester i det uoffisielle verdensmesterskapet i kunstløp i Wien. For denne bragden fikk han keiserens diamantbesatte gullkors.

To år senere, i 1884, ble han utnevnt til Champion Skater of the World i USA, noe som nederlenderne ikke ble særlig begeistret for da de mente at de hadde verdens fremste skøyteløper i sin egen Renke van der Zee. De utfordret derfor den da 29 år gamle Axel Paulsen til duell, og tidspunktet ble satt til 26.2. 1885 i Frognerkilen. Dette markerte også den første virkelige skøytefighten mellom de to gigantene innen hurtigløp på skøyter, Norge og Nederland. Axel Paulsen slo Renke van der Zee med god margin etter at de hadde ligget ganske likt i de to første rundene.

Maleri fra isen under Akershus festning ca. 1860

BADSTU SPEKIALISTEN.NO

Skøytemuseet – et mekka for skøyteelskere

Tekst og bilder: Henning Hagelund

Solen skinner lavt på himmelen, en fin vinterdag setter stemningen når jeg begir meg langs oppløpssiden på legendariske Frogner Stadion for å avlegge skøytemuseet et besøk. Avtalen med museets to ildsjeler, Laila Andresen og Hans Petter Carlsen, hadde jeg gledet meg til lenge. Ingen kjenner museet så godt som disse to, og praten går livlig over en kaffekopp i Oscarrommet. Historiene er mange og vitner om hvor betydningsfull skøytesporten har vært i vår stolte idrettshistorie og -kultur. Laila og Hans Petter er begge et oppkomme av spennende beretninger, og tiden flyr fort i godt selskap. De 30 minuttene jeg hadde avsatt, ble fort til 1 ½ time og tre kaffekopper før vi i det hele tatt hadde begitt oss ut i den imponerende utstillingen.

Skøytemuseet, denne perlen av et museum som kanskje ikke alle kjenner til, ligger ved inngangen til Frogner Stadion og er åpent hver søndag og tirsdag. Museet har røtter tilbake til 1914 hvor Kristiania Skøiteklub, nå Oslo Skøiteklub, begynte å samle inn og ta vare på gjenstander knyttet til skøyteidretten som stod sterkt også den gang. I 1985 åpnet man første del av dagens museum som er en

stiftelse eid av Oslo Skøiteklub, Norges Skøyteforbund og Oslo Idrettskrets.

Når man kommer inn i museet, møter nåtid og fordums storhet én med en gang. Midt imot skinner monterer til ære for de største skøyteøyeblikk i 2021, Ragne Wiklunds verdensmesterskap på 1.500m. Hvilket som blir de store øyeblikk i 2022, gjenstår å se, men mange ønsker seg denne plassen. Ved siden av står monterer med den fyldige premiesamlingen til Axel Paulsen, mannen som har gitt navnet til det berømte kunstløphoppet dobbel- og trippel Axel. Axel Paulsen var også hurtigløper og beseiret Renke van der Zee den 26.2. 1885 i Frognerkilen, et løp som regnes som det første verdensmesterskapet, og som gikk på en 1400 m lang bane med krappe svinger. Løpet fikk en enorm oppmerksomhet, og ca. 30.000 av en befolkning på 120.000 i Kristiania, som Oslo het den gang, var til stede. Skøytemuseet er en vandring gjennom vår stolte skøytehistorie med premiesamlingen til flere av våre største skøytestjerner. Oscar Mathisens store premiesamling har en sentral plass i samlingen. Han er kanskje tidenes aller største skøyteøyer. Sentralt står også samlingen til Ivar Ballangrud, tredobbelt olympisk mester i 1936, Hjalmar «Hjallis» Andersens tre gullmedaljer fra OL i Oslo

1952, og Johann Olav Koss sine gull fra OL på Lillehammer. Johann er også den siste skøyteøyer som fikk Kong Olavs pokal, og den første til å få Kong Haralds pokal. Alt dette kan du oppleve i museet.

Innerste rom, også kalt Oscar-rommet, åpnet i 1994, er siste tilskudd til museet og huser blant annet bilder av alle Oscarstatuett-vinnere fra første vinner, Knut «Kupper'n» Johannesen i 1959, til Nils van der Poel i 2021. Oscarstatuetten deles ut hvert år til den løperen man anser har gjort seg sterkest bemerket som hurtigløper det året. Statuetten er en miniatyr av statuen av Oscar Mathisen som står utenfor Frogner stadion ved krysset Middelthunsgate-Kirkeveien.

Oscar-rommet har også en markering av Laila Schou Nilsen, norgeshistoriens kanskje mest profilerte kvinnelige idrettsutøver, med gull i utfor samt bronse i alpin kombinasjon under OL i 1936, bare 16 år gammel. Tre ganger verdensmester på skøyter, personlig rekord under gjeldende verdensrekord på alle skøyte-distanser, en rekke norske mesterskap i tennis, og deltager i Rally Monte Carlo fire ganger er blant hennes prestasjoner. Det berømte bildet av Laila under seiersseremonien i OL 1936, med Adolf Hitler på tribunen, hvor hun som eneste utøver nektet å utføre nazihilsen, henger også her. Et interessant apropos til dagens markeringer av forholdene til anleggsarbeidere i Qatar, kommende VM arrangør i fotball.

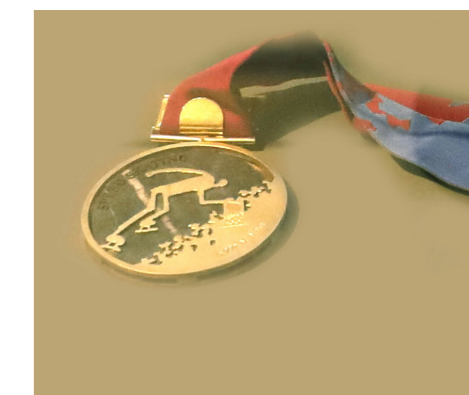
Skøytemuseet inneholder ikke bare premiesamlinger til hurtigløpsutøvere,

Skøytemuseet vegg i vegg med inngangen til Frogner stadion.

Hjallis sine medaljer fra OL 1952 i Oslo.

En av Johan Olav Koss' gullmedaljer fra OL på Lillehammer i 1994.

Samling av historiske skøyter.

Laila Andresen og Hans Petter Carlsen ved premiesamlingen til Axel Paulsen.

men også interessante markeringer av kunstløpere. Det gjelder selvfølgelig den største av dem alle - Sonja Henie. Hennes store premiesamling er derimot å finne på Henie Onstad kunstsenter på Høvikodden i Bærum. En av hennes mange kostymer er imidlertid stilt ut i Sonja Henie ishall.

Mindre kjente kunstløpere er også markert, deriblant parløp-paret Alexia og Yngvar Bryn samt Andreas Krogh som alle tok sølv i OL 1920. OL i 1920? - Men første vinter-OL var jo i 1924, så dette kan ikke stemme? Jo, det gjør det nok, for frem til 1924 var kunstløp en del av sommer-OL.

Når jeg spør Hans Petter om det finnes noe spesielle klenodier i museet, kommer det kjapt: - Ja, det må være lykkeamuletten Oscar Mathisen fikk av Dronning Maud i forkant av det berømte profesjonelle mesterskapet mellom Oscar Mathisen og Bobby McLean på Frogner i 1920. Den flotte amuletten ligger i en egen monter sammen med den berømte kalotten som var Oscars varemerke.

Også den fine premiesamlingen til Hans Petters far, Armand Carlsen, har fått sin rettmessige plass i museet. Armand Carlsen var en habil løper med VM-bronse i Tammerfors i 1927, og rett før OL i 1928 slettet han Oscar Mathisens 15 år gamle rekord på 10.000m og var med det storfavoritt til å vinne 10.000m i OL. Dessverre ble 10.000m avlyst etter 5te par grunnet bløt is. Armand var også skøytepresident fra 1956 til 1961. Han var bestefar til kortbaneløperen Øystein Carlsen som gikk for Norge under OL på Lillehammer i 1994. Ikke rart at Hans Petter har stor pasjon for skøytesporten, og heller ikke underlig at han har så mange unike historier å formidle. Nevnes må også den imponerende samlingen av historiske skøytemodeller. Mest komplett er samlingen donert av Leif N. Olsen, «UP Olsen», som har fått en fremtredende plass i første avdeling av museet. Her kan interesserte få et innblikk i utviklingen av skøyter frem til dagens klappskøyter.

Amuletten Oscar Mathisen fikk av Dronning Maud.

Det koster å drive et skøytemuseum, og de siste årene har man fått tilskudd fra Oslo kommune blant annet, noe som har muliggjort fornyelser. I tillegg får man støtte fra Skøyteforbundet samt inntekter fra utleie. Kostnadene holdes nede, ikke minst takket være ildsjeler som Laila og Hans Petter som lever og ånder for museet og gjør alle oppgaver gratis. - Spesielt mye arbeid er det med å sørge for at alle pokalene og sølvet til enhver tid skinner og er nypusset, kan Laila fortelle.

Når det gjelder nyheter i museet, er man spesielt glad for å kunne vise frem historiske skøyteopplevelser på de i alt 5 digitale skjermene som vil være i drift i løpet av året.

Skøytemuseet vil holde åpent under Landsmesterskapet, og vi anbefaler alle å ta seg tid til et besøk.

Vi takker Laila og Hans Petter for en spennende dag fullspekket med spennende skøytestoff.

Ragne Wiklunds monter som markerer 2015s største skøyteprestasjon med hennes verdensmesterskap på 1500m.

ASK-jubilanter sesongen 2021/22

Aktiv Skøyteklubb gratulerer følgende medlemmer som fyller runde år (50 og oppover) i løpet av skøytesesongen 2021/22 (1.7.21-30.6.22):

75 år

Johnny Jakobsen
Grethe Marie Dalberg

70 år

Svein Inge Karoliussen
Stein Opdahl

50 år

Per Allan Johansson
Monika Svendsen Risnes
Marja G Haartsen
Sveinung Vea
Signe Marie Rambøl Alme

60 år

Erik Strømberg
Jon Kjetil Gauslaa
Carl Erik Sando

80 år

Alf Ivar Eriksen
Per Willy Guttormsen
Frank Sverre Furuset

THE BLYSTAD GROUP

Hans Petter Carlsen

- Leder av Skøytemuseet siden 2014
- Sønn av tidl. verdensrekord-holder på 10.000m, Armand Carlsen
- Medlem av Oslo Skøyteklub og selv en habil gutteløper for OSK på 60-tallet, den gang hver årsklasse hadde opptil 50 løpere.
- Friidrettsutøver med 1500m som spesialitet og en personlig rekord på under 4 minutter, noe som var en sterk tid på 60-tallet da han var aktiv.

Laila Andresen

- Tidligere landslagsløper - tildelt NSF's Gullmerke i 2019.
- Medlem av Oslo Skøyteklub
- Visepresident i NSF i to perioder
- Tidligere generalsekretær i NSF
- Tidl. direktør for Right To Play i Norge
- Styreleder i Skøytemuseet siden 2017

Frogner Stadion i 121 år

Tekst: Hasse Farstad

Frogner Stadion i sine velmaktstider. Ivar Ballangrud slår her Michael Staksrud

Dagens LM-arena ble åpnet som hurtigløpsbane med heldekkende naturisflate 6. januar 1901. Banen lå med løpsretningen langs Kirkeveien, der det i dag ligger tennisbaner.

Banen ble senere flyttet, og den ble gjenåpnet med dagens beliggenhet 10. januar 1914. Under åpningsstevnet satte Oscar Mathisen verdensrekorder på 500 m og 1500 m.

Frem til utbruddet av andre verdenskrig var Frogner stadion arena for alle internasjonale hurtigløpsmesterskap i Oslo. Med ett unntak; i 1925 ble VM allround arrangert på Bislett stadion.

Det ble satt 23 verdensrekorder på gamle og nye Frogner stadion. Den mest langvarige var Harald Strøms 5000-meterrekord i 1922 som først ble slått av Ivar Ballangrud syv år senere. I 1937 satte Laila Schou Nilsen fire verdensrekorder på Frogner stadion. Stadion har vært arena for landskamper i både fotball og bandy, og den har også vært arena for cupfinaler i fotball og internasjonale friidretts- og speedwaystevner, samt NM i sykling.

På dagens kunstgress er banen arena også for amerikansk fotball.

Stadionbygningene brant ned i 1948, og først rundt 1960 kom det igjen garderobe og tribuner på stadion. På 1960- til 1990-tallet var det stor hurtigløpsaktivitet på Frogner stadion med både senior- og junior-NM og de årlige Oscarløpene. Klubblopene i OSKs regi samlet på det meste godt over hundre løpere i alderen 10 til 16 år.

Mer usikre værforhold, med stadig lengre mildværsperioder, gjorde det etter hvert håpløst å drive regulær trening og konkurranser på Frogner stadion. Hele hurtigløps-aktiviteten i Oslo ble fra midten av 1990-tallet flyttet til kunstisbanen på Valle Hovin. I desember 2010, etter mer enn 50 års kamp for kunstis på Frogner stadion, ble endelig Frogner stadion kunstis åpnet med et meget vellykket NM allround for kvinner og menn. Mens Valle Hovin er under ombygging – forhåpentlig etter hvert med tak – er Frogner stadion nå Oslos eneste skøytebane. Endelig er det tid for et nytt mesterskap, Landsmesterskapet 2022.

VM og EM på Frogner Stadion

- VM 1914, vinner Oscar Mathisen
- VM 1922, vinner Harald Strøm
- EM 1924, vinner Roald Larsen
- EM 1928, vinner Clas Thunberg
- VM 1929, vinner Clas Thunberg
- VM 1930, vinner Michael Staksrud
- VM 1935, vinner Michael Staksrud
- EM 1936, vinner Ivar Ballangrud
- VM 1937, vinner Michael Staksrud
- EM 1938, vinner Charles Mathiesen
- VM for kvinner 1938, vinner Laila Schou Nilsen
- VM bandy for kvinner 2020, vinner Sverige (Norge nr. 3)

Program fra et internasjonalt skøyteløp på Frogner Stadion (Frogner Bane) februar/mars 1908. Legg merke til at inngangsbilletten kostet fra 50 øre til kr 2,50 for dyreste billett på søndag. 2,50 var mye penger den gang og kun forbeholdt de formuende og rikere Kristiania-borgerne.

På denne arena

Tekst: Monika Risnes

For 110 år siden

• Det var stuvende fullt på tribunen den 17. og 18. februar 1912. På Gamle Frogner stadion var det duket for allround-VM på skøyter. Kristiania-innbyggere som ikke hadde råd til billetten, klatret opp i nærmeste mast utenfor stadion for å få et glimt av begivenhetene på isen.

• Hjemmehåpet Oscar Mathisen skuffet ikke og tok tittelen i sammenlagt-mesterskapet. En vinnertid på 500 meter så sterk som 44,2 for 110 år siden sier kanskje litt om hans unike talent?

For 100 år siden

• 10 år seinere, i 1922, var det igjen duket for verdensmesterskapet på skøyter. Da på samme arena som årets landsmesterskap. Morgenbladet rapporterer påfølgende mandag om 15.000 tilskuere lørdag og 20.000 søndag. Og gullet, det skulle igjen bli norsk. Hortens skarpskodde løper Harald Strøm henviste Oslo Skøiteklubs Roald Larsen til sølvplassen, mens finnen Clas Thunberg tok bronse.

PS! Strøm, som etterhvert meldte overgang til OSK, ble tildelt Egebergs ærespris for sine meritter innen fotball og skøyter. Han var forøvrig en av favorittene før det første vinter-OL i Chamonix i 1924, men pådro seg en influensa etter å ha vært norsk flaggbærer under åpnings-seremonien – barhodet og i skøytetrikot. Han stilte likevel til start og ble nr. 5 på de tre lengste distansene og nr. 4 sammenlagt.

«Interessen for løpene var overvældende. Stadion var lørdag og søndag byens brændpunkt og begivenheterne der var byens samtaleemne» Morgenbladet 20. februar 1922.

MESTER: I februar 1922 ble Harald Strøm verdensmester på skøyter på Frogner Stadion. (Narve Skarpmoen/ Nasjonalbiblioteket)

Oslo har hatt mange skøyteklubber opp gjennom historien, men det er tre store som har vært toneangivende, og som eksisterer den dag i dag.

Eldst er Oslo Skøiteklubb, stiftet i 1884 som Christiania Skøiteklubb, og som i dag driver med både hurtigløp, kortbane og kunstløp.

Som en god nummer to i alder, kommer Oslo Idrettslag (OI), stiftet i 1893. Den er også en meget stor og veldrevet skøyteklubb som i dag driver med kunstløp.

Yngste klubb, stiftet i 1924, er ASK (tidligere Arbeidernes Skøyteklubb), nå Aktiv Skøyteklubb.

Disse tre klubbene utgjorde også Osloalliansen som tidligere arrangerte flere store internasjonale mesterskap.

Verdensmesterskapet på skøyter i 1922 gikk på Frogner Stadion. (Narve Skarpmoen/ Nasjonalbiblioteket)

To Statuer

Tekst og foto: Henning Hagelund

OSK, som er uløselig knyttet til Frogner Stadion, har også to store skøyteprofiler som hver har fått sin statue ved Frogner Stadion.

Oscar Mathisen (1888 - 1954)

Fattiggutten fra tykkeste Vika som ble hele verdens skøytehelvete. Oscar Mathisen ble kongen av Frogner og det 20. århundrets første store skøyteidol. Han ble venn med konger, dronninger og presidenter og opplevde en popularitet som ingen kunne drømme om på den tiden. I begynnelsen av karrieren levde han i trange kår, og i sitt andre VM, det første utenfor Norge, nemlig på den berømte banen i Davos i 1908, hadde han så dårlig råd at han måtte samle sammen penger til en enveis billett på 3. klasse. Hjemreisen fikk de bekymre seg om siden.

Oscar vant sin første VM-tittel under denne reisen selv under så vanskelige kår. Til daglig arbeidet han på Akers Mek. Verksted, et tungt arbeid med liten fortjeneste. En del skulk ble det

vel også for å kunne drive med idretten sin. Han satt så trangt i det at han ikke engang hadde råd til trikken, selv om billettene den gang kun kostet 10 øre. Premiene han vant på skøytebanen, var derimot av edleste sort – gull og sølv. For å finansiere turene til skøytebane og det daglige behov valgte han å pantsette premiesamlingen sin. Dette ble regnet som brudd på amatørreglementet, og derfor ble han ekskludert fra all konkurranse i 1911. I alt ble han som amatør seks ganger norgesmester, tre ganger europamester og fem ganger verdensmester. Han satte også i alt åtte verdensrekorder. Hadde han ikke blitt profesjonell i 1920, ville han etter all sannsynlighet vunnet alle 4 løp i de tre olympiske lekene han gikk glipp av på grunn av sin profesjonelle karriere.

Statuen av Oscar Mathisen som ble avduket i 1959.

Sonja Henie (1912- 1969)

Sonja Henie var datter av Wilhelm Henie som selv var en stor idrettsmann og markerte seg som den aller første nordmann til å vinne et offisielt verdensmesterskap da han i 1894 ble verdensmester på sykkel. Som en kuriositet kan nevnes at han representerte Danmark i dette mesterskapet fordi Norge ikke hadde rukket å bli medlem av det Internasjonale Cykleforbundet. Wilhelm Henie ble også nr. 2 i Europamesterskapet på skøyter i 1896.

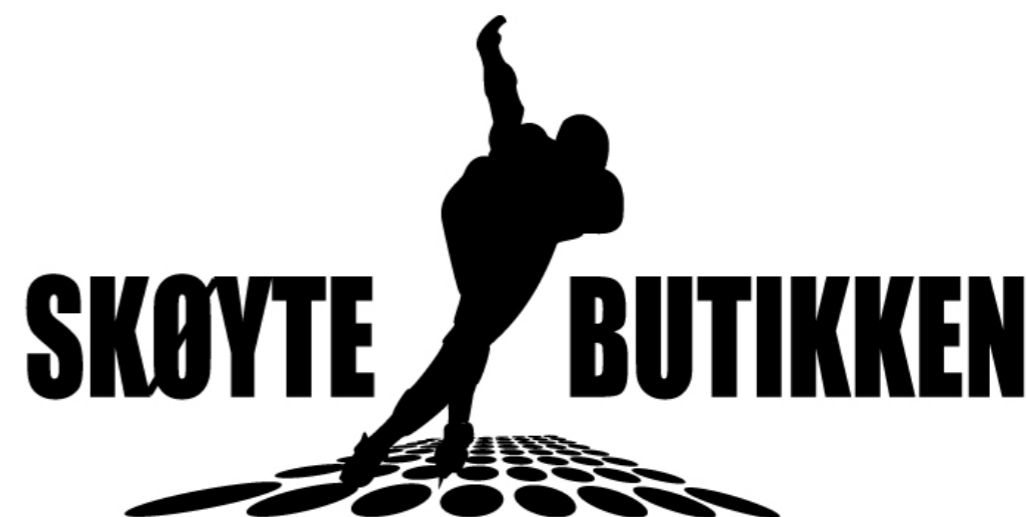
Sonja Henie er uten tvil norsk idretts største stjerne gjennom alle tider med sine 10 VM gull og 3 Olympiske gull i kunstløp. Allerede som 15 åring vant hun sitt første VM på Frogner i 1927. Hun startet i sine første olympiske leker i det første vinter-OL som ble arrangert i Chamonix i 1924, det samme året som hun fylte 12 år. Her falt hun og ble plassert sist. Neste gang det ble arrangert Olympiske leker i St. Moritz, i 1928, kom hun tilbake og vant sitt første gull, noe hun også gjorde i de to neste lekene i 1932 og 1936. Fra 1927 til 1936 vant hun samtlige VM. Etter 1936-sesongen la hun opp som amatør og flyttet til USA hvor hun gjorde det stort som filmstjerne i en rekke filmer, samtidig som hun gjorde stor karriere som stjerne i de store is-showene i USA.

Statuen av Sonja Henie står langs Kirkeveien, men er nesten skjult av det store byggeprosjektet som foregår der i disse tider. Foto: Sven-Åge Svensson

Faktarute

7. og 8. februar 1920 gikk en av historiens mest berømte skøyteprofiler av stabelen på Frogner Stadion. Da ble duellen om den profesjonelle verdensmestertittelen mellom Oscar Mathisen og amerikaneren Bobby MacLean utkjempet med stapp fulle tribuner. Oscar vant med glans. Noen kvelder før hadde han fått dronningens amulett på døren med bud fra slottet. Amuletten, som er en marihøne omringet av en krans av gull, skulle bringe ham lykke. Denne kan du se på Skøytemuseet.

Stolt sponsor av Allan Dahl Johansson

Nytt om navn

Tekst: Sven-Åge Svensson

Kupper'n fikk St. Hallvardmedaljen

Knut «Kupper'n» Johannesen fikk overrakt St. Hallvard-medaljen under en høytidelighet i Oslo Rådhus den 28. september 2021.

St. Hallvard-medaljen er hovedstadens spesielle heder til personer som har gjort en verdifull innsats for Oslo kommune eller på annen måte gjort seg fortjent til byens påskjønnelse. Medaljen er Oslo bys høyeste utmerkelse, og navnet er hentet fra byens skytshelgen, St. Hallvard (ca. 1020 – 1048). Hittil er det 155 personer som har mottatt medaljen siden 1956.

I sin tale til Knut siterte ordfører Marianne Borgen teksten på Knuts diplom: «For hans livslange engasjement for idretten, og for å være en viktig bidragsyter og motivator for å få barn og unge til å delta i idrett.» Ordføreren tok videre for seg Knuts mange meritter og fortjenester. De er for omfattende til å gjengis her, men var fylldig beskrevet i den opprinnelige pressemeldingen. Til slutt i sin tale fremhevet hun Knuts hjerte for barn og unge, og at han hadde bidratt til en varmere, rausere og mer inkluderende by.

Knut Johannesen har fått overrakt St. Hallvardmedaljen og blir gratulert av Oslos ordfører, Marianne Borgen. Foto: Sven-Åge Svensson

Knut sa bl.a. i sin takketale at han syntes at han hadde hatt et utrolig liv, og at livet hadde nådd toppen i dag med utdelingen av St. Hallvardsmedaljen. Han var meget stolt over å ha blitt funnet verdig til

medaljen. «Det er ikke hvem som helst som får den», sa han. Medaljen skulle få henge over alt han hadde samlet seg av gull og sølv fra olympiske leker og verdensmesterskap.

Vi gratulerer Knut på det hjerteligste!

Nils Einar ny generalsekretær i Idrettsforbundet

Klubbens leder gjennom de siste årene - Nils Einar Aas - ble 26. mai 2021 presentert som ny generalsekretær i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Idrettspresident Berit Kjøll sa bl.a.: «Vi gleder oss til å få Nils Einar Aas om bord i rollen som generalsekretær slik at vi kan styrke og sikre en god utvikling av norsk idrett fremover....og jeg er trygg på at vi har gjort et godt valg.»

Vi som har fulgt Nils Einar fra han var en lovende 13-14-åring på skøytebanen, og bl.a. gjennom tiden som generalsekretær i Skøyteforbundet og siden leder for Aktiv Skøyteklubb, føler oss også sikre på at Idrettsforbundet har gjort et godt valg. Nils Einar har dessuten erfaring fra toppstillinger i

næringslivet, er styremedlem i Oslo Idrettskrets og har hatt en sentral rolle i arbeidet med å få «tak over Valle».

Selv skrev Nils Einar på sin Facebook-side: «....jeg er svært takknemlig for tilliten og utrolig glad for denne muligheten. Den går jeg til både med et enormt engasjement og med stor respekt.»

Vi gleder oss over at én som er «oppvokst» i vår klubb har fått en så sentral posisjon i norsk idrett. Han tiltrådte 15. september, og vi ønsker ham all lykke i stillingen.

Dessverre medførte utnevnelsen at Nils Einar fant det uforenlig å fortsette som leder for Aktiv SK.

Foto: Sven-Åge Svensson

«Petter Andersen tar over stafettspinnen etter Lasse Sætre i NSF etter OL» bekjentgjorde NSF i en pressemelding den 25. juni 2021.

Norges Skøyteforbund har ansatt Petter Andersen som ny sports- og utviklingssjef. Petter begynte i NSF allerede 1. september, men det første halvåret i en koordinatørrolle. Fra 1. april tar han over for Lasse Sætre som sports- og utviklingssjef.

Petter har blant annet to VM-medaljer, seiere i verdenscup og 12 år på landslaget å se tilbake på. Han har også vært en del av støtteapparatet til skøytelandslaget i de tre siste OL. «Jeg har vært involvert i skøyter siden jeg startet som 6-åring. Nå gleder jeg meg til å få jobbe fullt med min store lidenskap», sier Petter.

Foruten å være trener for juniorløpere i Aktiv SK og OSK, har han jobbet med B2B-salg, partneroppfølging og produkttesting i Polar (særlig kjent for pulsklokker) – en jobb som han altså forlater.

Petter ny sportslig leder i Skøyteforbundet

Generalsekretær i Skøyteforbundet, Håkon Dahl, sier: «Vi er veldig glade for at Petter blir en del av laget fra høsten av. Han er en som kjenner skøytemiljøet godt, og som vet hva som kreves for å hevde seg i toppen. I tillegg er han en som kan være med

på å utvikle oss videre på teknologi, forskning og talentutvikling».

Vi gratulerer og håper at Aktiv SK ikke dermed mister sin populære trener!

Foto: Sven-Åge Svensson

Bjørn Jensen til minne

ASKs nestor, Bjørn Jensen, gikk bort første nyttårsdag 2021 i en alder av over 91 år. Bjørn har bodd de siste årene på Vålerenga bo- og servicesenter. Han hadde vært litt dårlig den siste tiden og sovnet stille inn.

Bjørn meldte seg allerede tidlig i 1945 inn i den gang Arbeidernes Skøyteklubb. Hans aktive skøytekarriere startet i 14-16-årsklassen og varte fram til junior A. Etter noen år som han var hemmet av bihulebetennelse, gikk han over i administrasjon for godt. Han har sittet i klubbens styre i flere perioder, og han har vært med 13 år i HK, hvorav 8 år som formann. (HK hadde tidligere det sportslige ansvaret for junior- og senior-løpeme).

Bjørn var også sekundant for Knut Johannesen ved noen av hans mesterskap. Senere ble Bjørn trener for klubbens rundt 20 dameløpere med Gerd Inger de Groot, Sigrid Sundby og Tove Berntsen i spissen. Bjørn var også trener for damelandslaget i mange

år, og en av hans største opplevelser i karrieren var OL i Grenoble 1968, fortalte han. Det var første gang norske hurtigløpsdamer deltok i OL. Bjørn hadde også verv i NSF, bl.a. som formann i dommerkomitéen og medlem i utdanningskomitéen. Senere hadde Bjørn en rekke verv i ASK, slik som leder for Lovkomiteen, og vi kjente ham som en saklig person med sine meningers mot. At han har nytt stor respekt i ASK, vises bl.a. av at han hadde både fortjenestemerke og æresmedlemskap.

Klubbens daværende leder, Nils Einar Aas, sa følgende: Bjørn Jensens innsats for ASK kan ikke overvurderes. Han tok både administrativt og sportslig ansvar over en meget lang periode, og var en svært sentral ressurs i en gullalder for både klubben og norsk skøytesport. Vi minnes Bjørn Jensen med stor takknemlighet.

Vi lyser fred over Bjørn Jensens minne.

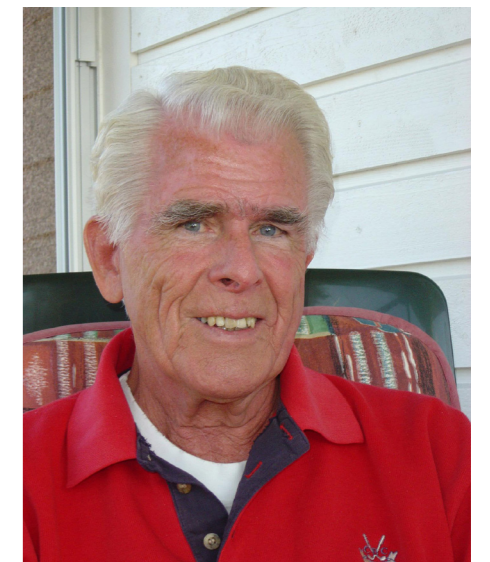

Foto: Sven-Åge Svensson

Rune Gerhardsen til minne

Den 13. juni 2021 kunne vi gratulere Rune Gerhardsen med fylte 75 år. Den 4. september fikk vi den triste beskjeden at han hadde gått bort.

Rune var æresmedlem i Aktiv skøyteklubb og har vært medlem siden 1960. Han gikk gutteklassene oppover, og videre over i junior B. I følge ham selv fant han ut at hans fremtid nok ikke lå som aktiv skøyteløper, men interessen for skøyter holdt seg sterk. Desto større innsats har Rune gjort på den administrative siden, i det han har sittet 11 år (fordelt på 3 perioder) som president i Norges skøyteforbund - lengre enn noen annen.

I 2019 ble Rune Gerhardsen tildelt Norges skøyteforbunds høyeste

utmerkelse, gullmerket - for øvrig sammen med Lajla Andresen, OSK.

Rune har vært en fremtredende lokalpolitiker i Oslo. Han var medlem av bystyret i en lang årrekke, og byrådsleder i perioden 1992-1997. Som politiker har han vært en viktig medspiller i arbeidet for fremtidig skøytehall på Valle Hovin.

Hverken Rune selv, eller familien, har lagt skjul på at han var rammet av Alzheimer, og han bodde den siste tiden på sykehjem i Oslo.

Vi vil uttrykke vår medfølelse med de etterlatte, og vi lyser fred over Runes minne.

Foto: Sven-Åge Svensson

Tunge tider for veteranene

Tekst og bilde: Sven-Åge Svensson

Det har ikke vært så lett å være veteranløper de to siste sesongene som har vært dominert av pandemien. I fjor var Frogner stadion stengt for løpere over 20 år mesteparten av vinteren. Bare et par uker i slutten av februar ble banen åpnet for «voksne» med mulighet for å kjenne is under «jerna» igjen. Resten av sesongen gikk fløyten. Veteran-NM ble avlyst, både veteran-VM i allround og i sprint ble utsatt til neste år, og det gikk vel heller ikke noen andre internasjonale veteranstevner.

Så for veterangjengen var det hovedsakelig å holde motet oppe med barmarkstrening selv midt på vinteren, bl.a. oppe i Ekebergåsen. Men noen fant en liten erstatning – å gå på natur-is. På Maridalsvannet, Harestuvannet og andre vann i Oslo-marka var det tidvis fine forhold og brøytete langbaner, så turskøyting fikk et lite oppsving.

Utover forsommeren avtok pandemien, og veteranene skjøttet forhåndstreninga

En gjeng glade veteraner på Frogner stadion. I vinter har banen vært åpen for den eldre garde også.

med håp om en bedre vinter. Utover høsten har pandemien tatt seg opp igjen, men i år er Frogner åpen for alle, selv om isen kom litt sent. Forholdene er spesielle. Det er ingen åpne garderobes, det må skiftes ute. Det er ingen kafeteria, men det er heller ingen inngangspenger. Og meteren må holdes. Likevel har det vært godt oppmøte blant veteranene, og det har også vært et løpstilbud i og med at OBIK har klart å avholde noen løp innenfor smittevernreglene.

De sentrale arrangementene denne sesongen må sies å være usikre. Veteran-NM, som skulle gått på Hamar helgen 8. og 9. januar, er i første omgang utsatt til 12. og 13. februar. Det gjenstår å se hva smittevernreglene tillater på det tidspunktet. Veteran-VM i sprint er berammet til 29. og 30. januar og skal gå i Inzell. Veteran-VM allround er berammet til 18.-20. februar og skal arrangeres i Kolomna, Russland. I tillegg er det flere internasjonale veteranstevner på

programmet. Det ikke bare-bare å reise i disse tider, f.eks. til Russland. Dessuten er Korona-situasjonen variabel og uforutsigbar, så det kan bli endringer i både reiseregler og selve arrangementene på kort varsel.

Vi kan bare slutte oss til det ønsket og håpet alle har: at denne pandemien snart er over slik at vi bl.a. kan drive vår favorittsport under normale tilstander, enten det er «hjemme» eller «ute».

Morgendagens Skøyte-Ess (MSE)

Tekst: Henning Hagelund

MSE er en forening med formål å arbeide for en positiv utvikling av norsk skøytesport, og den består av tidligere aktive norske skøyteløpere på alle nivåer, samt andre med interesse for foreningens formål. Foreningen ble stiftet i 1985 på initiativ av den kjente TV-kommentatoren og skøytevennen Per Jorsett.

Bilde: Signe Dons/ Aftenposten

Foreningen får sine inntekter fra gaver og medlemskontingenter. I løpet av foreningens levetid har de delt ut mer enn 1,7 millioner i stipender til lovende, yngre løpere. OL-helten Johann Olav Koss var førstemann som fikk stipend i 1986, lenge før han ble et kjent skøytenavn blant publikum. Nesten alle landslagsløperne har opp gjennom årene – på et tidlig tidspunkt i karrieren – fått MSE-stipend.

I 2021 delte MSE totalt ut 52.000 i stipender. Stipendene tildeles løpere i aldersbestemte klasser opp til fylte 18 år etter en grundig evaluering av sesongens resultater. Foreningen administrerer tre ulike stipender: Hjallis-stipendet som kun kan mottas én gang, Knut «Kupper'n» Johannesens stipend som også bare kan vinnes én gang, og som tildeles de som gjør seg spesielt bemerket på de lengre distansene, samt MSEs eget stipend

som kan mottas flere ganger. Stipendene har til nå vært delt ut til hurtigløpere, men på foreningens årsmøte i 2021 besluttet man at stipend også kan deles ut til kortbaneutøvere.

Foreningen ledes av en bestyrelse som består av Henning Hagelund (leder), Dag Fornæss (sekretær), Svein-Erik Stiansen (kasserer) og Sten Stensen, Terje Andersen og Kirsti Biermann (styremedlemmer).

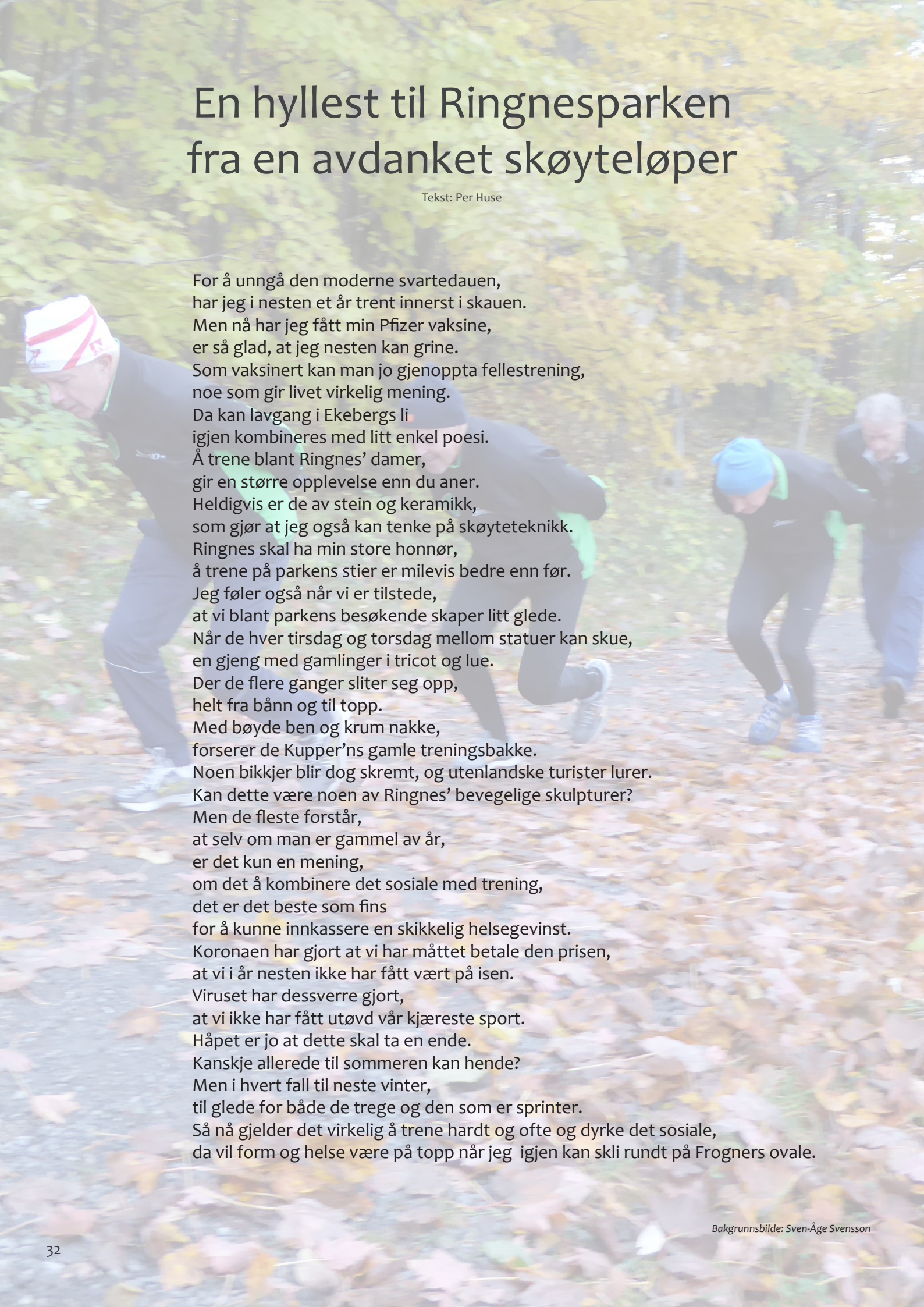
Et uttalt mål for foreningen er å forsøke å verve flere yngre skøyteentusiaster da snittalderen i medlemsmassen er godt over 70 år. Interesserte kan ta kontakt med Henning Hagelund.

Besøk foreningens Facebook-side: <https://www.facebook.com/skoyteess>

En hyllest til Ringnesparken fra en avdanket skøyteløper

Tekst: Per Huse

A group of skaters is captured in motion on a paved path in a park. The ground is covered with fallen autumn leaves in shades of yellow, orange, and brown. The skaters are wearing dark athletic gear and various colored beanies (white with red stripes, blue, and black). The background shows trees with yellowing leaves, suggesting an autumn setting. The overall scene is slightly blurred, conveying a sense of movement and activity.

For å unngå den moderne svartedauen,
har jeg i nesten et år trent innerst i skauen.
Men nå har jeg fått min Pfizer vaksine,
er så glad, at jeg nesten kan grine.
Som vaksinert kan man jo gjenoppta fellestrening,
noe som gir livet virkelig mening.
Da kan lavgang i Ekebergs li
igjen kombineres med litt enkel poesi.
Å trene blant Ringnes' damer,
gir en større opplevelse enn du aner.
Heldigvis er de av stein og keramikk,
som gjør at jeg også kan tenke på skøyteteknikk.
Ringnes skal ha min store honnør,
å trene på parkens stier er milevis bedre enn før.
Jeg føler også når vi er tilstede,
at vi blant parkens besøkende skaper litt glede.
Når de hver tirsdag og torsdag mellom statuer kan skue,
en gjeng med gamlinger i tricot og lue.
Der de flere ganger sliter seg opp,
helt fra bønn og til topp.
Med bøyd ben og krum nakke,
forserer de Kupper'ns gamle treningsbakke.
Noen bikkjer blir dog skremt, og utenlandske turister lurer.
Kan dette være noen av Ringnes' bevegelige skulpturer?
Men de fleste forstår,
at selv om man er gammel av år,
er det kun en mening,
om det å kombinere det sosiale med trening,
det er det beste som fins
for å kunne innkassere en skikkelig helsegevinst.
Koronaen har gjort at vi har måttet betale den prisen,
at vi i år nesten ikke har fått vært på isen.
Viruset har dessverre gjort,
at vi ikke har fått utøvd vår kjæreste sport.
Håpet er jo at dette skal ta en ende.
Kanskje allerede til sommeren kan hende?
Men i hvert fall til neste vinter,
til glede for både de trege og den som er sprinter.
Så nå gjelder det virkelig å trene hardt og ofte og dyrke det sosiale,
da vil form og helse være på topp når jeg igjen kan skli rundt på Frogners ovale.